

Informatiebrief

Aan: Dhr./ Mevr.

Datum: 1 december 2013

Betreft: Interview voor het onderzoek 'De Wenselijke Schaal'

Geachte heer/mevrouw,

Wij stellen het zeer op prijs dat u mee wilt werken aan het onderzoek 'De Wenselijke Schaal'. Met deze brief willen wij u informatie over het onderzoek verstrekken.

Het onderzoek

Waarom een onderzoek naar de wenselijke schaal van woonzorgcomplexen?

De Nederlandse ouderenhuisvesting verandert voortdurend. De traditionele verzorgingshuizen verdwijnen langzaam. Tegenwoordig wonen steeds meer ouderen in een woonzorgcomplex of in een woonservicezone. Hier zijn verschillende woningen en voorzieningen samengebracht. Doel: langer zelfstandig wonen. In een woonzorgcomplex wonen steeds vaker mensen met verschillende zorgbehoeften bij elkaar in een groter huis of complex. Dhr. Ir. T.G.M. (Dort) Spierings onderzoekt of het wonen in woonzorgcomplexen tot een hogere sociale kwaliteit van wonen leidt?

Het onderzoek wordt begeleid door het lectoraat 'Zorggericht Bouwen' van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Om dhr. Spierings te ondersteunen bij het onderzoek heeft hij een team van studenten samengesteld. In dit team zitten studenten van de opleidingen Bouwkunde, Facility Management & Verpleegkunde. Twee van deze studenten zullen u gaan interviewen.

Het interview

Het interview zal ongeveer een 30-45 minuten duren en zal plaatsvinden bij u thuis.

In het interview staat uw verhaal centraal. Uw verhaal kan over onderwerpen gaan als het wonen in uw complex, de voorzieningen die bij u in de buurt voor handen zijn, het contact met de burens, waar u gelukkig van wordt en de activiteiten die u zoal onderneemt. Het gesprek gaat over alles wat u belangrijk vindt.

Uit de interviews met u en ongeveer 200 andere bewoners van diverse woonzorgcomplexen in Nederland zullen een aantal conclusies getrokken worden. Hieruit wordt een advies gegeven voor nieuwe woonzorgcomplexen. Tevens dient dit onderzoek als onderbouwing op het onderzoek van dhr. Spierings.

Het interview zal worden opgenomen op een geluidsband. De gegevens uit het interview zullen vertrouwelijk behandeld worden en alleen gebruikt worden voor ons onderzoek. Het interview zal daarmee dus volledig anoniem zijn. De geluidsbanden worden niet gepubliceerd, evenals uw naam en persoonlijke gegevens.

Mocht u nog vragen hebben over deze brief of over het interview, dan kunt u contact opnemen met Mevr. Marijtje Balder, 06 11317132.

Met vriendelijke groet,

Namens de onderzoeksgroep 'de wenselijke schaal',

Dort Spierings

Informatie: Onderzoek “De Wenselijke Schaal” schaalgrootte en sociale kwaliteit van wonen in woonzorgcomplexen

De wenselijke schaal is een promotieonderzoek van het Lectoraat Zorggericht bouwen van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen. Het is een promotieonderzoek van Dort Spierings aan de Radboud Universiteit.

Uw complex, staat vermeld in de databank woonzorgcomplexen van het kenniscentrum Aedes Actiz in Utrecht. Deze databank is afgelopen jaar door ons uitgebreid geanalyseerd en dit jaar bezoeken we 24 complexen voor een meervoudige casestudy.

Het doel is aanbevelingen te doen voor initiatiefnemers van nieuwe complexen ten aanzien van schaalgrootte, doelgroepenmenging, voorzieningenniveau en sociale kwaliteit van wonen. Hiertoe zullen de resultaten in een proefschrift maar tevens in een woonzorgatlas worden opgenomen.

Onze vraag is of uw organisatie bereid zou zijn mee te werken aan ons onderzoek?

- Voor de casestudy zouden we 8 bewoners, 2 initiatiefnemers en 2 professionals van de werkvloer willen interviewen, en op dezelfde dag observaties willen doen. De interviews zullen maximaal 1 uur duren
- We vormen daarvoor een team van 8 personen, bouwkunde, verpleegkunde, facilitair management, ergotherapie, gezondheidszorg en de onderzoeksleider Dort Spierings.
- De periode waarbinnen de interviews zullen plaatsvinden is oktober en november 2011.

We willen graag bewoners interviewen over hun beleving van het wonen in het complex. Gedurende het interview, zullen we de bewoners om hun mening vragen met betrekking tot de (schaal)grootte, de doelgroepenmening en het voorzieningenniveau.

Omdat wij de mening van de bewoners respecteren zijn hun bevoegd het interview op elk moment te stoppen, hier hoeft geen reden voor gegeven te worden.

Het is natuurlijk van groot belang dat er geen (negatieve) informatie over de bewoners zelf naar buiten zal worden gebracht. De informatie die uit het interview zal voortvloeien zal worden gebruikt voor de casestudy waarbij we verschillende complexen met elkaar zullen vergelijken.

Woonzorgatlas

De opgedane informatie zal verwerkt worden in de “woonzorgatlas”.

De Woonzorgatlas is een instrument waarbij initiatiefnemers van nieuw te bouwen woonzorgcomplexen informatie vinden die van belang kan zijn voor een nieuw te bouwen woonzorgcomplex. Tevens kunnen huidige woonzorgcomplexen deze atlas gebruiken om hun complex nog meer te verbeteren. In deze gids staan onder andere complexen van verschillende schaalgrootte en doelgroepen. Een initiatiefnemer kan door middel van de Woonzorgatlas informatie over andere, vergelijkbare of juist niet vergelijkbare, woonzorgcomplexen vinden en vergelijken. Door het opzetten van de woonzorgatlas zal het voor initiatiefnemers makkelijker worden op de juiste schaalgrootte en faciliteiten vast te stellen.

Deze informatie kunt u eventueel ook voor uw complex gebruiken om uw complex nog beter maken.

BELANGRIJK

*Wij als projectgroep vind het erg belangrijk dat de privacy van uw complex en dat van de bewoners word gewaarborgd. In ons onderzoek zullen daarom geen namen worden genoemd van de bewoners. De tekst die zal verschijnen in de woonzorgatlas met betrekking tot uw complex zal alleen met **uw** goedkeuring worden geplaatst. Het is niet ons doel om een complex in een negatief daglicht te zetten.*

Extra informatie onderzoek

Achtergrond

De Nederlandse ouderenhuisvesting verandert voortdurend. Destijds gewaardeerde bejaardenhuizen werden vervangen door verzorgings- en verpleeghuizen. Verpleeghuizen vervolgens door kleinschalige woonvoorzieningen en verzorgingshuisbewoners huisvest men tegenwoordig in woonzorgcomplexen, of liever nog in woonservicezones. Doel: langer zelfstandig wonen.

De laatste onderzoeken naar woonzorgcomplexen zijn van 2005. Als woonvorm zou het gedateerd zijn, als onderzoeksobject uitgeput. Toch worden ze nog gebouwd, veranderend van karakter, met meer doelgroepen waardoor lichtere en zwaardere varianten ontstaan en een oprekking van de huidige definitie nodig is.

De vraag is of de grotere doelgroepenmenging ook tot meer integratie en sociale kwaliteit van wonen leidt?

Binnen de dementenzorg is kleinschalig wonen reeds onderzocht. Uitkomsten leiden tot opwaardering en simultaan worden bestuurlijke maatregelen genomen. Tegengeluiden zijn er echter ook. De schaalgrootte van woonzorgcomplexen en het effect op de woonkwaliteit is nog niet onderzocht. Initiatiefnemers beslissen nu op grond van eerdere ervaringen, intuïtie en goede bedoelingen, gestuurd door beleidsvisies en veelal gericht op de exploitatie.

Besluiten kunnen nauwelijks worden genomen op basis van literatuur over sociale kwaliteit van wonen, deze lijkt na '90 afwezig. Veranderende overheidsbemoediging, minder sturing en meer klantgerichtheid, zijn mogelijke oorzaken. Met nieuwe initiatieven waarbij meerdere doelgroepen bewust worden gemengd en voorzieningen nadrukkelijk worden ingezet, wordt gezocht naar meer sociale kwaliteit van wonen en grotere integratie. Nagenoeg zonder wetenschappelijke fundering.

Onderzoeksvraag: Wat is de relatie tussen schaalgrootte en sociale kwaliteit van wonen in woonzorgcomplexen, op zichzelf en in relatie met doelgroepenmenging en voorzieningenniveau?

Methode, bevindingen en conclusies

Een uitgebreide literatuurstudie ten aanzien van het schaalbegrip in de organisatieleer leverde een opbouw in de fysieke schaalgrootte, de structurele en de mentale schaalgrootte, gerelateerd aan die vanuit de architectuurtheorie: externe, relatieve en interne schaalgrootte. Daarnaast zijn sociale kwaliteit van wonen onderzocht en de variabelen doelgroepenmenging en voorzieningenniveau gedefinieerd. Dit onderzoek levert inzicht in welke schaalgroottebegrippen een groter invloed op de sociale kwaliteit van wonen hebben.

In een vooronderzoek zijn een dertiental woonzorglocaties oriënterend bekeken om de vraagstelling aan te scherpen en het veld te leren kennen. Eerste bevindingen: enkele zeer grootschalige complexen in relatie tot het verzorgingsgebied, voorzieningen die sluiten binnen een jaar, grote spreiding in levendigheid/rust.

Het bureauonderzoek (archief CBZ en databank KCWZ) zal de relaties tussen schaalgrootte, doelgroepenmenging en voorzieningenniveau laten zien en een verband leggen met de wetgeving en financiering in de onderzoeksperiode.

De meervoudige casestudy legt de relatie tussen de gevonden spreiding in schaalgrootte/doelgroepenmenging/voorzieningenniveau en de beleving van de sociale kwaliteit van wonen op basis van een strategische selectie van 24 woonzorgcomplexen uit het bureauonderzoek. Het doel is bij te dragen aan een beter gefundeerde afweging, evidence based, bij initiatiefnemers. Daartoe worden de resultaten tevens opgenomen in een (online) atlas.